

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Naročnina znaša
za vsa leta 34 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštne-hranilnični račun št. 841.652.

Izhaja vsaki dan: vsa
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri jutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink v mnogih tiskarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 7. zvečer. — Cene oglašom 16 st. na vrsto petič; poslanice, osrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON šte. 1157.

Gradimo si lastna ognjišča.*)

Slovenskim občinam v blagohoten preudarek.

II.

Pokazati smo hoteli še na neko drugo dož ost slovenskih občin: kako bi namreč naše občine lahko bile največje zaščitnice našega društvenega življenja, s čimer bi postale največje povspreševaljce našega narodnega napredka.

Marsikateri slovenski občinar bo pri tem neverjetno zmejeval z glavo, ker si bo mislil, da je gorenji stavek pač le izliv gorečih želja narodnega pretirane. Temu ni tako. Temu v dokaz bočemo zgraditi naši misli popolnoma realna t'a in jo osvetliti z lučjo praktičnega nacionalizma. To je ravno ta kardinalna napaka našega slovenskega nacionalnega gibanja, da se v njem pokazujemo le v skrajnih ekstremih: ali smo pretirano idealni, ali pa pretirano praktični! Pretirano idealni so oni, ki imajo narodnost samo na jeziku, ki se slavospevi in rujnami čestni šampanjca ob banketih rešujejo našo domovino, dočim jo v resnici vpropaščajo. Pretirano praktični pa so oni, ki mislijo, da naj nacionalizem služi njih osebnim koristim. Nacionalno praktičnih je seveda pretsžno število in ti se le preradi rekrutirajo iz vrst takozvanih »vodilnih krogov«. Nočemo dalje govoriti, ali razsodni čitatelji dobro vedo kaj to čemo reči. Nočemo dalje govoriti, ker ni potrebno, ker smo orokavišeno povedali, kar smo mislili in ker se v polni meri zavedamo besed našega pesnika Bodenstedta: »Wer den Lauten will di Wahrheit sagen, muss die Füsse schon im Bügel haben!«

Ob nezdravih razmerah slovenskega nacionalizma, morda da bi pripadlo slovenskim občinam pijairstvo narodnega napredka.

Pomislimo, v kako belnih krajih se nahajajo mnogokje na slovenskem občinski prostori. Gosposnice, pivnica, žganjara in običajna pisarna so le pregostokrat ne samo pod eno streho, ampak tudi pod stropom ene sobe. Ne moremo si misliti, kako bi mogel župan avtoritativno vplivati, ako se nahaja njegov občinski arhiv poleg police za žganjske steklenice! Svetsi smo si nemoralnosti in korupcijskega značaja takoga postopanja, ko se občinski akti podpisujejo na enem koncu iste mize, pri kateri igra na drugem koncu alkohol svoje orgije. Le prerada se nas loteva za našo moralno stanje tako moreča misel, da se občinsko uradno

*) Včeraj je po ne ljubem naključju izstal zaključni stavek članka. Zaključek včerajšnjemu članku se torej glasi: »Zato naj bi naši vodilni krogi vzei v resen pretres vprašanje: dali bi ne bilo možno v kratkem sklicati manife stacijski shod vseh slovenskih županov v prilogobčni in enaki volilni pravici?!!«

PODLISTEK.

Prokletstvo.

1905. višnji roman Avgusta Šenoce. — Nadaljeva in dovršil I. R. Tomič.

Preval M. O.—S.

— Treba ti vedeti, gospod Ivaniš, da me ni samo moja dobra volja dovela samkaj, ampak tudi zapoved vladarja našega. Ko je namreč slunal, kako želim obiskati enkrat tebe, prijatelja svojega pri morju, rekel mi je nekoč pri večerji: »Ko ti je že tolika želja, da bi videl prijatelja svojega, pa idi, dragi vojvoda, ker moreš o tej priliki tudi za-me izvršiti opravilo, ki je ne more izvršiti manji človek, nego je Hrvoja. Dal ti bom pisem za bana Ivaniš, a ti mu poveš ustmezo marsikaj o stvarih kraljevine, ki nas čaka, o čim v prihodnji spomladi skupaj sneg. Hrvoja in Ivan Harvat in poleg njiju stari prior vranski bodo sneli najbolje pogo-

vanje odigrava v obliki kupčevanja. Ne mialmo tu niti ene osebe, govorimo le na splošno. Smešen, ali živ in resničen je slučaj, ki smo ga videli nekoč na uradovanju nekoga župana, ko je isti, hoteč posušiti ravnokar podpisani akt, vzal pivco. nastrgal apnenca na steni in držal akt podčaj. Naša široka javnost naj bi se zavedala, da so poleg cerkve in šole občinski hrami največjejši hrami našega naroda!

Iznesmo tukaj misel, plodno in koristno za vsa slovenska celokupnost: o zgradbi slovenskih narodno-občinskih domov! Naši narodni domi le premalo odgovarjajo res narodnim potrebam in so le prevečkrat luksurijske stavbe, vrata pa so zaprta širjim masam. To, kar mislimo bi zamogla oživiti vsaka večja občina. In takih je na Slovenskem na stotine! Tu se gre za kapitaliziranje občinskega imetja, in od kapitalizacije bi vlekla občina sama največji dobiček. Neverjetno, ali kako lahko izvedljivo! Mi smo sinovi jugs, pa vendar smo včasih tako neisrečno hladni!

Kdo ni prav umel?!

(Nekoliko odgovorov.)

Naš sotrudnik, ki je bil nedavno priobčil v našem listu kratko apostrofo na gospoda Spiridona Gopčevića radi njegovih člankov, ki jih je prinesel tukajšnji »Sole« v prevodu, in na katero apostrofo je g. Gopčević odgovoril v daljšem članku (»Edinost« od minole srede), nam piše:

Gospod Spiridon Gopčević se čuti žaljenega po mojem članku, natisnjenem v »Edinosti« od dne 26. novembra t. l. Na njegova izvajsna državno politična npravi ne bom odgovarjal jaz, ker se nadejam, da stori to sprtajše pero, nego je moje. Le na trditev g. Gopčevića, da piše »napada« v »Edinosti« na česbo g. Gopčevića ali ne zna čitati ali pa leže nanesoma, hočem odgovoriti velečenemu gospodu le par stvarnih besed. V 2337. številki lista »Il Sole« sem čital pod naslovom: »La Macedonia e la nostra Monarchia, di Spiridone Gopčević« o »dinastie problemstiče« in o »dinastia sprezzata«, kar vse se je nanašalo na srbsko dinastijo. Da so taki naslovi žaljivi tudi za srbski narod, ki je prelil potoke krvi, predno je vepel v vsvarjenju svoje dinastije, to mi menda prizna tudi gosp. avktor. Ako pa prevod v »Sole« ni točen, ako »meša resnico in neresnico«, na tem pa menda podpisani nima nikake krivde. On je reagiral zato, ker se je po tem, kar je imel pred seboj črno na belem, čutil užaljenega v svojem slovenskem čustvovanju. Istotako ga ne more zadeti očitanje g. Gopčevića, češ, zakaj da ni čital člankov v originalu?! Nikdo ne more zahtevati, da bi moral vedeti, v katerih nemških listih priobčuje g. Gopčević svoje članke, izlasti pa ni zameriti nobenemu

diti, kako bi se naša stvar proti Ščamanu mogla najbolje potisniti na pravo pot, a nadejam se, da tudi slavni škof zsgrebški ne bo odrekal sveta svojega, da-si ga nisem mogel še pridobiti na svojo stran.« To so besede kralja Tvrdka, je savršil Hrvoja, in niso moje, gospod škof.

— Vojvoda, je odgovoril Pavel resno, jaz poznam junškega gospodarja Bosne v dušo, pravim ti, da ga ni na svetu človeka našega jezika, ki bi mu z junštvom in pametjo segal do lakta, kolikor nas je od Drine do sinajca morja in od Drave do dičnega Dubrovaika. Trdno verujem, da le Tvrdko more ob enem ukloniti s krepko desnico in vladati z ljubezajo, brez podkupovanja in krvnika. Tu naj ti pove moj brat, naj ti pove stari Paležnik, a tudi druga gospoda hrvatska in slavonska, da sem jaz prisegel pokojnemu kralju Karlu, ki sta ga potem Gorjaneki in Jeliseva zavratao umorila, da storim vse, da njegov edinec Laoko dobi vso Hrvateko, a pozneje morda tudi kraljevino Ogrsko.

Slovenca, ako ne čita »Danzers Armee Zeitung«. Ta list menda ni posebao primerno sredstvo za pomočevanje publicitete člankov g. Gopčevića o slovenskem vprašanju — v slovenskem svetu.

Mrtvi in živi srbski sokoli, o katerih sem pisal, pa nimajo nič skupnega z dinastijo poslednjih Obrenovičev. V mislih sem imel marveč vse slavne vojskovodje, ki so dali življenje za svobodo svoje domovine, od Vojislava naprej. Gospod Gopčević pravi, da jaz ne znam čitati, ali pa, da nanesoma lažem! Jaz sem pisal: »Obžalovanja pa je vredno, da ta pisatelj žali srbsko dinastijo, ko je vendar sedanji kralj Peter mož, ki čuti z narodom in za narode«. Gospod Gopčević pa piše, da ni res, da bi bil on kedaj rekel, »da je kralj Peter mož, ki čustvuje z narodom in za narode!!! Jaz sem pisal: »Zakaj naj bi mi Slovani ne puščali svobodne Srbije in Črnogore na miru, ako jima še nočemo biti naklonjeni! G. Gopčević pa odgovarja, da ni res, da bi bil on vprašal: »Čemu mi Slovani ne bi pustili na miru svobodni državi Srbijo in Črnogoro, ako jima že nočemo biti naklonjeni!«

O tem, torej, kar sem pisal jaz, trdi g. Gopčević, da sem podtikal njemu! Kakor se vidi nisem jaz tisti, ki ni znal čitati, pač je to oni, ki prekljuje stvari katerih mu ni pripisoval nikdo! Da-li so te stvari »neumne« ali ne, glede tega vprašanja sva si z gosp. Gopčevićem v dijametralnem nasprotju. Kar se njemu vidi pametno, je za-me utopija! — Kar pa on spoznava za neumno, se meni vidi pametno.

Čitatelji naj sedaj sodijo kedo izmed naju — ni znal čitati. Dovolite še, da pozdravim gosp. Gopčevića z zagotovitom, da ni bil moj namen nastopati proti njegovi častiti osebi, ampak da sem prijel za pero le z namenom, da dadem izraza svojemu globokemu uverjenju.

O uverjenju g. Gopčevića pa, da je Avstrija jedina poklicana, da ujedini Jugoslovane, se nočem spuščati v kontroverze in prepuščam to — kakor že rečeno — drugim peresom. Vzdržati pa se ne morem opazke, da jaz ne soglašam z uverjenjem gosp. Gopčevića. Brejski.

Iz Zagreba

pišejo v »Information«: Vodja vladne stranke, dr. Tomašić, je podal v saboru interesantno razkritje o nekkih pogajanjih njegove stranke z ogrsko koalicijo. On da je — pripoveduje Tomašić — ponudil Košutu pismenim potom podporo hrvatske vladne stranke, ako dobi poslednja jamstvo, da se v slučaju uvedanja madjarskega poveljstvenega jezika na Ogrskem za hrvatsko armado uvede hrvatski poveljstveni jezik. Košut da je odgovoril jako krasno in ni povedal nič določnega, na kar ni bilo več misliti na priklopljenje »narodne stranke« h koaliciji.

— Ali škof moj, ta prisega je mrtva, je odgovoril Hrvoja kimaje z glavo. Mari res misliš, da sin Karla Draškega kedaj prebrodi sinje morje, da si kedaj postavi na glavo hrvatsko ali madjarsko krono?

— Vem, vojvoda dragi, je potrdil škof, verujem istotako kakor ti, ali prisega me veže še bolj, ker sem svečenik. Mrtva je res in jaz obžalujem to od srca, da sem se tako prenačil, da sem tako neumno obvezal svojo dušo. Lackova mati, gospa Margareta, je pisana kača, in vse se mi zdi, da se svojim sinom snuje neštete igre, kajti Lacko je dete na uzdi svoje navihane matere. Poprej so nam pošiljali denarja in orožja, pak smo mogli zbirati vojsko, ali odkar so jih Anžuvinci potisnili v Neapelju in Gaeti, zahteva Margareta denarja od nas vsaki hip, zahteva zlata od Hrvatov, ki niti bakra nimajo za-se dovolj, a dajejo zsdajo kapljo krvi za tujega kralja.

— Ha, ha, ha, ha! se je zasmejal Hrvoja iz globine srca, da so mu igralo dolge brke, kakor orlove peroti. Ali jo vidiš mo-

Ta izjava Tomašićeva je jako poučna za vse one, ki verujejo v »vitezstvo« madjarskega naroda. Ta zaupnost je izlasti v deželnem zboru dalmatinskega in v zadnjem zasedanju slavila prave praznike. Ali pčzabili so na to, da madjarska koalicija niti odgovorila ni še na reško resolucijo, da si je v ta namen izvolila poseben odbor.

Skoro nečasten prizor je to: Najprej se ponujajo hrvatske opozicijske stranke, potem dela istotako v svojem strahu tudi vladna stranka. In obojni dobivajo ali odkrite, ali prikrite — odklonitve. Vladna stranka je sicer počteno zaslužila takov pouk. Skozi dvajset let je služila nasprotnikom sedanje koalicije in je skozi dvajset let delala drugače nego danes govori. Ta stranka je zbog svoje breznačajnosti brez vsake vrednosti. Drugače stoji stvar s opozicijo. Nje akcije so uvaževanja vredne že zato, ker je ona zastopnica hrvatskega naroda v Hrvatski in Dalmaciji. Zato moramo postopanje, ki je uveljavlja proti njej madjarska koalicija, smatrati kakor resnično mišljenje koalicije nasproti hrvatskemu narodu!

Iz debate o Gautschevi izjavi.

V seji zbornice poslancev dne 6. t. m. je posegel v raspravo tudi znani voditelj čeških narodnih socialistov, posl. Klofač. Ozirom na stališče, ki je zavzemamo mi ob vprašanju volilne reforme in ki smo je posebno naglašali te dni po izjavi Gautschevi, nam more biti le v zadovolženje, kar je izjavil govornik narodnih socialistov čeških.

Posl. Klofač se je odločno izjavil proti temu — ker bi bilo to najivno, kakor je rekel — ako bi se vprašanje volilne reforme prepustilo temu parlamentu. Od tega parlamenta, ki je v zadnjih vzlibljajih ni pričakovati pravične volilne reforme. Klofač se je najodločno je izrekel proti zahtevi dunajskih krščanskih socialistov, ki bi hoteli imeti kakor pogoj za volilno pravico daljša stalno bivanje. Izlasti pa se bodo narodni socialisti upirali tudi ustvarjanju neenakih volilnih okrajev. Govornik je uverjen, da vlada ni prišla z novim programom ljudstvu na ljubo. Ako bi kakor v Rusiji nastopila reakcija, bi ta vlada hitro vse drugače govorila. Češki narod ostane tudi nadalje v opoziciji. Ob današnjih razmerah smatramo — tako je zaključil Klofač — to državno območje in današnjo vlado za svoje sovražnike.

Drobne politične vesti.

Stoletnica bavarskega kraljestva. »Münchener Neueste Nachrichten« so priobčile dekret princea-vladarja Luitpolda povodom stoletnice bavarskega kraljestva. Dne 1. januarja 1806. je tedanji bavarski vojilni knez Maksimilijan Josip vsprejel kraljev naslov. Bavarska je bila tedaj zvezana s francoskim cesarjem Napoleonom I. ter se je v vojni leta 1805. borila

dro Italijanko, bi bi hotela kovati svojega konja z našim zlatom! A kaj si jej odgovoril ti škof?

— Kakor sem se že hudo razrdil na to neumno žensko, je rekel Pavel, odgovoril sem jej v kratkem pismu, da v našem kraju rastejo samo oljke in vino, nikakor pa ne zlato, naj torej zaprosi svetega očeta paprža, naj jej s svojim blagoslovom da tudi vrčico cekinov, ker pri njem da je dovolj tega blaga.

— Živio brate, prav si rekel, je vskliknil ban Ivaniš, ploskaviši z dlaami. Pravim ti, da vsa ta dračka družina ne gre za drugim, nego da trguje z našo pošeno hrvatsko kožo.

— Delajte, kakor mislite, je nadaljeval škof. Nade mladega Ladislava, kakor vem in vidim, niso družega nego napihnjena ladije na širokem morju, junak Tvrdko pa drži tu že lepo jabolko v roki, lepo Dalmacijo, in potem poseže še po Hrvatski; jaz vam ne bom na potu, ampak stal bom na strani. In ako bo sreče, blagoslovljal bom

na strani Napoleona proti Avstriji. V zahvalo je bila Bavarska povzdignjena v kraljestvo.

Alzacija in Lorena. Iz Berlina javljajo, da predloži državni kancelar knez Bülow zveznemu svetu načrt, da se državna pokrajina Alzacija-Lorena izjednači z drugimi državami nemškega cesarstva, ter da bo imela svojo zbornico in svoje lastne notranje zakone.

Ponemčevanje pruskih Poljakov. Berolinska »Morgenpost« poroča, da hoče pruska vlada pomnožiti kredit za komisijo nemške kolonizacije v pruski Poljski ter da hoče v veliki meri nakupovati zemljišča. Sodi se, da bo ministerstvo v to svrhu zahtevalo kredit 350 milijonov mark.

Prvi socijalistični župan na Nemškem. V mestu Waltershausen v vojvodini Saseko-Gotaški, kjer imajo v mestnem zboru socijalisti večino, je izvoljen županom socijalist Westphal. To je prvi socijalistični župan na Nemškem.

Dogodki v Rusiji.

Koncesije ruskim Poljakom.

Istodobno z razveljavitvijo obsednega stanja je varšavski uradni list priobčil, da so prebivalstvu ruske Poljske podeljene nove pravice, izlasti olajšave glede vojaškega službovanja in skupljanja nepremičnin od strani Poljakov, nadalje se odstranijo vse ovire glede verskih stvari ter se bo jemalo oziroma v prilog Poljakom ob imenovanjih v državnih službah.

Gapon bežal iz Petrograda.

Parizki list »Echo de Paris« poroča iz Petrograda, da je svedenik Gapon, ki je v zadnjem času bival v Petrogradu, zopet bežal od tamkaj ter se podel v Pariz. Moral je v Petrogradu vsak dan menjati svoje stanovanje ter hoditi okolo preoblečen, da se je izognil zlezavanju policije.

Spremembe v višjih oblastnih oblastih Moskve.

Iz Petrograda poročajo, da se je generalni guverner moskovski, Duraovo, svoji službi odpovedal. Njegov naslednik je podadmiral generalni adjutant Dubelov. Tudi mestni poglavar moskovski baron M dem zapusti svoje mesto.

Moštvo črnomoške flote — razoroženo.

Iz Olesa poročajo, da je bilo vse moštvo črnomoške flote, kakor nezanesljivo, razoroženo. Na ladjah opravljajo službo vsajaki pehote in konjenišva.

Šolsko okrožje v Poljski.

Kakor javljajo iz Varšave, bo za šolsko okrožje v Poljski šolski svet sestavljen iz poljskih zastopnikov z avtonomno šolsko pravico. Kurator šolskega okraja bo baje Poljak.

Domače vesti.

Občinske volitve v Voloskem Opatiji.

Minoli četrtek so začele volitve v občinski zastop te velevažne občine. Dosedaj se je že opetovano volilo po kompromisu med Hrvatimi in zmernimi Nemci. V smislu kompromisa je domača hrvatska stranka prepustila Nemcem 4 mesta v občinskem zastopu. Letos pa so ti zmerni Nemci kar hkratu postali — nezmerni. Zahtevali so od Hrvatov kar deset mandatov. V tako zahtevno seveda ni mogla privoliti domača hrvatska stranka in kompromis se je razbil. Letos je stopila torej hrvatska stranka kakor povsem samosvoja v volilni boj, kar dela letošnje volitve še posebno zanimive.

vaše delo, ali prisega svoje te smem prelomiti.

Družba, in tudi sem velmož bosanski ni prigovarjal ščifa niti z besedo, ker ni bilo lahko najti prigovora plemesitim njegovim mišlim. Poštena redoljubna duša Pavla Horvata se je zvijala v mukah, ker ni mogla zvezanih rok delati v tujem svetu za domo vino. Potrat je spustil glavo na prsa, in čelo se mu je zmrščilo od nevolje. To je opazila gospa Vladislava, pak je rekla sorodnici svoji:

— Pridi Argelija, duša, da se malo sprehodiva in pogledava, kaj delajo ljudje v hiši. Gospoda tak govore o važnih državnih poslih, ki se ne tičejo ženske glave, in ni častno in dostojno poslušati, česar ne umejemo. Gospoda, posebno pa dični naš gost vojvoda, nama odpuste to, da se umikava. Saj bo še prilike, da se prijateljski razgovorimo pri večerji, a jaz poskrbim mej tem, da mu bo v hiši dana vsaka udobnost, kakor da je mojemu matžu rojstni brat.

(Pr.de še).

Vzlie temu se je pa zopet pokazala tako liberalno, tolerantno in — gostoljubno, da hoče — kakor čujemo — iz lastne volje tudi to pot vsprejeti 4 Nemce v svojo listo.

V četrtek je volil tretji razred — brez boja. Bili so izvoljeni predloženci hrvatske stranke s 191 glasovi. Ne Nemcev, ne Italijanov ni bilo blizu. Izvoljeni so bili občinski zastopniki:

Dr. Janežič Konrad, Volosko, Ježica Konstantin, Opatija, Jurković Pavao, Opatija, Miran Julijo, Opatija, Peršič Josip, Skrbiči, Dr. Stanger Andrija, Volosko, Tomašič Pavao, Opatija in Tomičič Viktor, Volosko.

Kakor namestniki:

Dernjevič Ignac, Skrbiči, Jurković Karlo, Volosko, Ferlič Srečko, Opatija in Halouska August, Opatija.

II. in I. razred bosta volila v ponedeljek.

Italijanski poslanci pri ministerskem predsedniku. V četrtek je bila deputacija italijanskih državnih poslancev pri ministerskem predsedniku baronu Gautschu v stvari vprašanja volilne pravice. Ni težko uganiti, kaj da je deputacija iskala pri baronu Gautschu, zanimivo bi bilo pa seznaniti, kaj da je ministerski predsednik deputaciji odgovoril?!

Svoboda na Hrvatskem. V četrtek sta prišla v stanovanje dra Potočnjaka v Zagrebu dva redarja, da izvršita hišno preiskavo radi njegove najnoveje, nemški spisane brošure. Dr. Potočnjak, ki je tekem 2 in pol let že doživel štiri take hišne preiskave, je redarjema svojevoljno izročil 12 izvodov svoje brošure. Pripomnil je ob-odnem, da je te eksemplare navlašč prihranil v to svrhu, ker je pričakoval hšne preiskave.

Vladni sistem na Koroškem. C. kr. deželni šolski svet je imel 28. m. m. sejo, v kateri je bilo popolniti mesto kateheta na velikovski meščanski šoli. Za to mesto so se prijavili trije prosilci: dva Slovenci in en Nемеc. Ker je pa knezoškofjski ordinarijat odklozil Nemca, je bilo pričakovati, da bo imenovan eden izmed obeh Slovencev. Toda glej čudo! Imenovan ni bil nihče in služba se iznova razpiše.

Nasprotstvo koroške vlade nasproti Slovencev zadobiva res za najedjioznejše oblike.

Zavarovalnica delavcev proti nezgodam za Trst, Primorje, Kranjsko in Dalmacijo. C. kr. ministerstvo za notranje stvari je namesto dvornega svetovalca vit. Peičla, ki je izstopil iz predsedstva delavske zavarovalnice, imenovalo v predsedstvo deželnega sanitetnega nadzornika dra. Emila pl. Celebriaija.

Najnovejši roman Šandora Gjalskega pod naslovom: »Za materinsku riev« iz leta 1848, izide v zalogi zagreškega knjigarja Gj. Terpinca št. pred B.ž.čem.

Knjiga stane v predplačilo 4 krome, v knjigarnah 5 kron.

Za analfabete v Istri. Več učiteljev v Kopru je sklepilo ustanoviti tam večerno šolo za pouk odraslih analfabetov. V ta namen so zaprosili dovoljenje, ki jim je bilo tudi podeljeno. Tako je prav!

Veliki koncert pevskega društva »Zarja« v Rojanu. Prejeli smo:

V eni zadnjih števil »Edinost« ste priobčili, da se je veliki koncert, ki ga je minolo nedeljo priredilo pev. društvo »Zarja« iz Rjana pri sv. Ivanu, izvršil sijajno. Dovolite, da podam tu nekoliko opazk o proizvajanju vokalnih toček koncerta.

Izmed vokalnih toček so se prav finim nijansiranjem proizvajale »Večerni zvon«, »Snežec pal bo« in »Čolnčike«. Tudi meški zbor »Potrkali na okno« je bil dober. »V gozdu« pa zahteva mnogoštevilni zbor, zato ni napravil onega heroičnega efekta kakor ga je treba pričakovati. Ženski zbor se spremljevanjem orkestra — opazilo se je, da je bila z orkestrom ena vsja premalo — in zato se niso mogle pevkinjae na eni vaji z orkestrom seznaniti z onimi motečimi figurami ter menjavi in upadanjem posameznih godal, zaradi tega je bil tukaj taktom nedostatek, kar pa nič ne moti in škoduje koncertu. Vse priznanje se pa mora dati »Zarji« glede na težko in dolgo skladbo H. O. Vogriča »Kraljestvo tvoje«, katero je zbor pel izborno, kar je potrdilo tudi občinstvo, ki je na zvršetku burno ploskalo ter zahtevalo, da se je skladba morala deloma ponoviti.

»Kraljestvo Tvoje« je alegorija v treh dejanjih s petjem in traja izvajanje celega dela 2 in pol uri. V alegoriji nastopajo so-

listi in solistinje kakor tudi zbori: ženski, moški in otroški v elegantnih kostimih ob bliščeči scenaciji. To delo se je v celoti prvičkrat z velikim uspehom predstavljalo v Mitrovici dne 28. novembra 1901. Deloma se je proizvajalo do danes na Reki, na Sušaku in v Sarajevem. Libreto je napisal po načrtu g. Vogriča, Marinko Laeković, prebendar stolne cerkve v Djakovem. Radi bi to delo ališali v celoti. Zbor je prav dobro izvajal tudi komad iz opere »Maričon«. Tudi igralci so v igri »Uskok« dobro pogodili svoje naloge. Želeli je, da bi nam »Zarja« kmalo zopet preskrbela tak glasbeni užitek.

Ozirom na množiči se vožno poštni promet v božični dobi priporoča se občinstvu, da se o odpošiljanju vožno-poštnih pošiljatev ozira na sledeče:

1. Radi izredno pomnoženega tovornega prometa v tej dobi je priporočati, da se poštnih pošiljatev, ako se hoče, da jih naslovljenec pravočasno udobi, ne oddaja še le prav zadnje dni pred Bož.čem na pošto, marveč že nekaj dni popred.

2. Pošiljatve, o katerih se želi, da bi bile onega dne odpravljene, katerega so bile na pošto prinešene, je oddajati v božični dobi najpozneje do 2. ure p. p. Pozneje oddane pošiljatve se bodo odpravljale še le naslednjega dne.

3. Posebno pozornost je obračati na to, da so pošiljatve dobro zavite in zaprte ter da je naslov na istih dobro prihrščen. Za male pošiljatve z manjšo težo (do 3 kg.), katerih vsebina ne trpi vled pritiska in ne izpušča maščobe ali vlažnosti in ki niso namenjene daleč, zadostuje, da so zavite v močan papir in z vrvice trdno prevezane. Večje in težje pošiljatve, potem take, ki se pošiljajo v oddaljene kraje in slednjič one, v katerih se nahajajo predmeti, ki se lahko razbijejo, ali ki pušajo maščobo in vlažnost, morajo biti ozirom na vsebino, obsežnost, težo in vrednost vsaj večkrat zavite v močan papir, ali močno platno, oziroma morajo biti spravljene v košaricah, zabojčkih itd. Zaklopnice (katije) iz lepenke, osobito takozvani poštni kartoni, so dovoljeni če nimajo znakov poškodbe. Divjačino, ki ne krvavi več, sme se pošiljati v posamičnih kosih nezabito, vendar je bolje, da se pošiljanje nezaviteh pošiljatev po možnosti opusti, ker se naslovi takih pošiljatev lahko izgube. Pošiljatve z vsebino, ki se lahko razbije, se ima označiti na zavoju razločno se znamenjem stekla. Pri pošiljatev z lahko spridljivo vsebino naj se napiše na spremnici davek, če se naglo pokvari ter naj se ta dostavek krepko podčrta z modrim ali rudičim svinčnikom. Zavitek mora biti tako trdno zaprt, da se brez poškodovanja zapore ne more do vsebine. Pošiljatev brez naznačene vrednosti ali v vrednosti pod 400 kron v obse ni treba zapečatiti, če so zapori zadostno osigurani s pomočjo lepila, pečstaih znakm itd. pri potaih torbah, kovčkih in zabojih s pomočjo zaprtih ključavnic, pri sodih z dobrimi obroči, ali pa po nerazdeljivosti. Pošiljatve v vrednosti nad 400 kron pr, kakor tudi vse pošiljatve se zlatom, srebrom, gotovino, vrednostnimi papirji, dragocenostmi ali pristnimi čipkami, morajo biti na konceh zavoja tol kokrat in tako zapečatene, da se zavoja brez poškodovanja pečatov ne more odpreti. Ako je zavitek s čem povezan, tedaj mora biti povezi tako pritjena, da se je ne more odstraniti, ne da bi se pečatov pokvarilo. Z razločnim odtiskom pečsta, s katerim je pošiljatev zaprta, se ima previditi tudi k pošiljati spadajoča spremnica.

Vsako vožno pošiljatev je brez ozira na pridajano poštno spremnico opremiti z naslovom, to je z imenom in priimkom naslovljenčevim ia z imenom kraja, kamor je pošiljatev namenjena, oziroma je označiti kraj, ulico in hišno številko. Če le možno, naj se napiše naslov na zavoj sam; kjer to ni možno, se pri pošiljatev, katerih ni možno zapečatiti, napiše naslov lahko na listič papirja, ki ga je pa treba celoma prilepiti na pošiljatev; ako je samo s pečstaim voskom prihrščen, ne zadostuje. Pri pošiljatev, na katere se ne more pisati in tudi ne papirja prilepiti (n. pr. nezavita divjačina), napiše naj se naslov na kos lepenke, usnja, lesa ali kake druge trde tvarine, ter naj se priveže istega na pošiljatev z močnim sukancem ali vrviceo. Ker se velikokrat dogaja, da odpadajo naslovi od odpošiljatev vled mnogokratnega prekladanja ob izredno pomnoženem voznem prometu, in ker se morejo take pošiljatve brez naslova na posamičnih postajah komisijski odpirati, priporoča se pošiljatevam samim še jeden naslov pridevati. Pri neza-

vitih pošiljatev, n. pr. divjačini, kaže prtrditi na primernem mestu n. p. na sprednjih nogah še drugi naslov. Na pošiljatev, ki morejo biti zapečatene, pripečatiti je tudi vrvice, s katerimi so iste zvezane. Posebno previdno morajo biti zaprte one pošiljatve, ki so namenjene čres morje (n. pr. v Dalmacijo, Hercegovino itd.), ker se s takimi pošiljatevami ne more tako skrbno postopati, kakor z onimi, ki se prevažajo po suhem.

4. Na pošiljatev, katerih vsebina je podvržena vžitniškemu davku, se opozarja še posebno. Pri takih pošiljatev, ki so namenjene v mesta kjer je uveden vžitniški davek, za pr. v Ljubljano, Gradec, na Dunaj, v Prago, itd., priporoča se v svrhu hitrejšega razdačenja, da se na naslovu zavitka, kakor tudi na spremnici označuje vsebina in pa tudi količina (kilo, liter, komad), ki služi za podlago o določevanju vžitnine. Opozarja se dalje, da v božični dobi poštni uslužbenci ne utegnejo vstrezati sem in tja izraženi želji strank, da se jim pošiljatve zavijo, ter da se mora brez-pogojno zavrniti vsaka prinešena na pošto, ako ni zavita po predpisih.

Konečno se še omenja, da bodo dšle poštno pošiljatve v božični dobi mesto dvakrat, trikrat na dan dostavljale naslovljenecem.

Nepoboljšljivi. Dne 8. t. m. sem šel na tukušnji c. kr. finančni urad, da plačam tam neko svoto. »Pogodbenik« (o grozdju) je bil napravljen v slovenskem jeziku in na slovenski tiskovini. Datični uradnik je pa napravil na zunanji strani pogodbenika — nemško pobotnico! Jaz sem mu zavrnil nemško pisano pobotnico, izjavivši, da je ne vsprejemem. Brez vsacega prigovora so mi potem napisali slovensko pobotnico, katera nosi — nemški naslov! Jeli treba teh komedij? Čemu se mora še le zahtevati to, kar je samo ob sebi umevno in kar bi se nam moralo dajati čisto naravnim potom? Čemu je na slovenski pobotnici nemški naslov in zakaj nimajo uradniki nalog, da izdajajo Slovencev (na slovenske akt) slovenske pobotnice?!

Uradniki pa, ki ne znajo pisane slovenščine, naj bi se prihajali v dotiko s strankami, ker je za nas, davkoplačevalce mučen prizor gledati, kako c. kr. uradniki — ne znajo deželnih jezikov.

Vekoslav Kodrič.

Op. uredništva: Kakor gosp. Kodrič, bi morali nastopati vsi našinci in videli bi, kako hitro bi se stvar obrnila na bolje v jezikovnem pogledu!!

Promet z vinom v Poreču. Tekom meseca novembra so vkročili v Poreču na parobrode družbe Istra-Trst in ogrsko-hrvatske družbe skupno 4031.20 hektolitrov vina, in sicer za Trst 2341.10 hekt., za Pulo 850.10 hekt., za Reko 885 hekt. Minolega leta je v istem mesecu bilo izvoženo 2977.20 hektolitrov. Letos torej 1946 hekt. manje.

V svrhu zatiranja kuge med praščiči. Za prašče, ki bodo v mesecu decembru pobiti v svrhu zatiranja kuge, je določena cena na 1 K 18 stot. za kilogram.

Dražbe v mestni zastavljalnici. — Dražbe v mestni zastavljalnici se bodo vršle od ponedeljka 11. t. m. naprej v nastopnem redu: za dragocenostne predmete ob torkih, četrtek in petkih; za druge predmete ob ponedeljkih, srediha in sobotah od 9. ure dopoludne do 1. ure pop.

Radi alkohola je moral v zapor. — Sinoči je bil aretovan v neki tolerančni hiši v starem mestu 19 letni mehanik Karol J., stanujoči v ulici della Madonnina, in sicer radi tega, ker je bil v isti hiši iz neke omare ukral buteljko ruma Jamajka. Pozneje so pa konstatovali, da manjka iz iste omare še družih 6 buteljk rume, o katerih se sodi, da jih je ukral J., ki je tekem večeršnjega dneva prišel večkrat v ono hišo, v svrhu popraviljanja električnih zvoncov.

Seveda je bil J. dejan pod ključ.

Koledar in vreme. Danes: Peter Forezij, spoznavalec; Salvislav; Savica. — Jutri: Loretanška Mati B.žja; Tatomir; Mira. — Temperatura večeraj: ob 2. uri popoldne + 10.5° Celsius. — Vreme večeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

»Legijonarji«. — Jutri, v nedeljo, dne 10. t. m., zvečer ob 8. uri dramatična predstava v gledališčni dvorani »Narodnega doma«. — Razpredalo se je že dve tretjini sedežev.

Pevsko društvo »Slovenska mladina« pri sv. Ivanu priredi v prostorih »Gospodarskega društva« na Ferdeniču v nedeljo 10. decembra 1905. ob 4. uri popoldne Miklavžev večer, na katerem se bo igrala burka »Šaljivi brijač« ter bo peval društveni pevski zbor.

Točno ob 5. uri stopi Miklavž s svojim spremetvom v dvorano.

Vstopnina 30 stot. za osebo. Otroci plačajo 20 stot.

»Tržaški Sokol« javlja, da pričeo danes zvečer plesne vaje ob 9. uri zvečer, kakor navadno ob sobotah.

Darovi.

Moški tržaški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija je daroval kakor Ciril-Methodijev dar gospod Milč Kušar v Trstu 2 krozi in gospod I. Kokalj za Miklavža 2 kroni.

Gospodarsko.

Ruski vrednostni papirji rastejo. V ponedeljek je na pariški in berlinski borzi nastala v sled dogodkov na Ruskem panika ter so v sled tega ruski vrednostni papirji padli. V torek so pa v Parizu kurzi zopet porasli z 2 do 3 in pol odstotkov. Vsa panika je bila sploh izživana umetnim potm, in to v sled pomanjknja vesti iz Rusije. Tendence je postala zopet stalneja.

Srbsko posojilo. V srabo je bil v Belemgradu ob avlija načrt novega srbskega posojila. Načrt ima 17 členov ter pooblašča vlado, da najme posojilo v znesku 70 milijonov dinarjev po najmanjem kurzu 48%, z 2% emisijskih stroškov. Vlada si je zagotovila popolno svobodo glede nabave vojnega in železniškega materiala. Amortizacija bo trajala 50 let. Za jamstvo služijo prebitki monopolne uprave.

Finançe severoameriških Zveznih držav. V upravnem letu 1904/05. so vsi državni dohodki znašali 697,101,270 dolarjev, stroški pa 720,105,498 dolarjev. Primanjklaj znaša torej 23,004,228 kron. Proračun za leto 1895/06. izkazuje skupno sveto 735,590,526 dolarjev, stroški so proračunjeni na 746,590,525 dolarjev, tako da bo primanjkljaja 8 milijonov dolarjev. Državni dolg je znašal 30. junija 1905. 895,158,340 dolarjev v nominalni vrednosti.

Razne vesti.

Eksplodija na parniku. Neka brzojavka dala v Londonu iz Saigonu javlja, da se je na parniku »Carlisle« zgodila silna eksplozija. Podrobnosti še manjkajo. Znano je pa, da je bilo na ladji mnogo dinamita, zato se je bal, da se je parnik razletel.

Atentat proti ruskemu konzulu. Iz Belegrada poročajo, da je glasom vesti iz Pristrengata neki mohamedanec imenom Mahmud Sana skušal umoriti ruskega konzula Tuhohe, kar so pa preprečili kavski konzulisti. Konzul ni bil poškodovan.

Madjari ne marajo na Dunaj. Dunajsko »društvo za promet tujcev« je priobčilo, da je tekem prvih 10 mescev t. l. obiskalo Dunaj 49.610 Madjarov. Lansko leto je v enakih dobi obiskalo Dunaj 65.925 Madjarov. V desetih mesecih je torej letos prišlo 16.315 manj Madjarov na Dunaj.

Holandska je edina evropska država, kjer se za uvižanje kave ne plača nobene carine.

Premog v južni Afriki je dražji, nego v katerikoli državi na zemlji. Najcenej je premog na Kitajskem.

Največi svetilnik v Ameriki. Na otoku Lenard blizu zapadne obale otoka Lencouver pričae v kratkem delovati svetilnik, ki bo najmočnej v Ameriki. Njegova svetloba bo snaka 750.000 svečam, in bo vidna 40 km na daleč.

Par podgan ima ob ugodnih razme rah v tleh leon 1000 komadov potomcev.

Novi glavni kolodvor, ki ga sedaj gradijo v Lipsku, bo največi na svetu. Skupni stroški so preračunjeni na 130 mil. nemških mark.

Največa knjižnica na svetu bo gotovo ona, ki jo nameravata v New Yorku osnovati milijonarja Astor in Zenck. Imela bo 4 in pol milijonov knjig, ki bodo vredne 12 milijonov dolarjev. Knjižnica bo nameščena v velikanski zgradi.

Soprogo zvezal na železniški tir. Neki Martin Nelson iz Cayre v Pensilvaniji je hotel se znebiti svoje žene ter je isto odvedel na sprehod. Ko sta bila daleč sunaj na polju ob železniški progi, je nenkrat planil na

soprogo, jo zvezal, da se ni mogla ganiti: ter jo potem položil prek železniškega tira in jo pustil v tem groznem položaju. Nato se je mirno oddaljil podavši se na bližnji hribček, kjer je čakal na prvi vlak, ki je kmalo prisophal ter neoprečno žensko raztrgal na drobne kose. Kmalu na to so mmogredoč našli strašno razmesarjeno truplo in stvar objavili oblastniji, ki išče sedaj Martina Nelsona. Sodi se pa, da je isti izvršil sločin v momentani blaznosti.

Ubil soprogo iz usmiljenja. Župan v Dampieru na Francoskem je s sekuro ubil lastno ženo, ki je bila do'go časa bolna za rakom. Sama žena je prosila mča, naj jej vzame življenje, da ne bo več trpela. Seveda je župana takoj zaprla oblastnija, ko je zvedela o sločinu, radi katerega se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Največo privatno zbirko metuljev ima v Trin parku na Angležkem Valter Rothchild, v kateri je nad 100.000 metuljev.

Zlato, srebro, medene in bakrene predmete se najbolje očisti s pepelom od smodek.

Poljski novinar obsojen radi ene fraze. Poljski novinar Vierzbanski, sotrudnik lista »Praca« v Poznanju je bil od tamčnjega deželnega sodišča obsojen na leto in pol ječe, ker je po prvoreki bitki pri Tausimi zapisal frazo: »Rusija je bila poražena v Tausimi; usoda ruske Poljske se je pričela boljšati. Kedaj pride pa nemška Tausima?«

Azija ima nad polovico prebivalstva vsega sveta, Evropa pa skoro četrtino.

Drago zemljišče. Zemljišče, na katerem je stala neka mala prodajalnica smodek na oglu ulice Wall-street v New-Yorku, je bilo nedavno prodano za 3 milijone kron. Hektar zemljišča bi pri tej ceni stal o'zolu 400 milijonov, oziroma štirjski meter okroglih 50 tisoč kron.

Panamski kanal. Stroški za dovršitev panamskega kanala v Srednji Ameriki bodo znašali okolu 650 milijonov kron. Tem je pridati še 175 milijonov kron, ki jih dobi kakor odškodnino francoska panamska družba. Približno 45 milijonov bo treba pa odšteti panamski vladi, da prepusti potrebao zemljišče za gradnjo kanala. Skupna svota za kanal bo znašala torej okroglih 870 milijonov kron.

Na Francoskem je nad 800.000 psičkov, za katere plačujejo »dame« okolu 9 milijonov pasjega davka.

Brzojavne vesti.

Finančna kontrola v Makedoniji.

BEROLIN 8. Iz Carigrada so sporočili »Lokal-Anzeigerju«: Z gotovostjo se mora reči, da se je glede vprašanja finančne kontrole doseglo sporazumenje in da v kratkem podpišejo poslaniki in turška vlada tozadevni protokol, tako da bo kriza potem povsem odstranjena. Evropski uradniki v kontrolni komisiji se bodo na željo sultana zali »specijalisti za finančne stvari«. Nova posvetovalna zastopnikov vevlasti med seboj in s turško vlado so imela vspeh, da je bila finančna kontrola odobrena v obliki, kakor jo je želela zadaja turška nota, o'la pod pogojem, da bo zahtevano potrjenje vseh važnejih sklepov od strani sultana le čisto formalna stvar.

Akelja proti ministerstvu Rouvier.

PARIZ 8. Sedaj, ko je tudi od senata odobren zakon o ločitvi cerkve od države, se dviga ministerijelno vprašanje. Dosedaj je o'zocija pustila na miru ministerstvo Rouvira zaradi zakorskega načrta ločitve cerkve od države, kar so hotele radikalne skupine parlamenta na vsak način izvesti. Mnogo hitreje nego se je mislilo, je senat rešil zakonsko predlogo in sedaj postuae položaj ministerstva zopet težavnej. Ministerstvu preti nevarnost od levece. Tukaj je skupina bivših ministrov Waldek Rousseau-ja, katerim je na čelu Millerand in ki žele zopet priti na krnilo.

Tri francoske rumene knjige.

PARIZ 8. Ministerski svet, ki se je vršil danes popoldne, se je bavil z interpelacijo o vladni vnanji politiki, ki jo je nspovedal poslanec Faure. Ministerski predsednik in minister vnanjih stvari Rouvier izjavi v zbornici, da je bil maesja, da pridejo vse interpelacije o vnanji politiki v raspravo o priliki, ko se bo v zbornici vršilo posvetovanje o proračunu ministerstva vnanjih stvari. Ako je pa zbornica mneja, da je ta čas še predaleč, tedaj bi bilo vsekako svetovati, da se počaka, dokler bodo obočanjene tri rumene

knjige o Maroku, Kreti in Makedoniji, ki se razlele v začetku prihodnjega tedna.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

PARIZ 8. Naučni minister Bienvenu Martin namerava postaviti posebno komisijo, ki naj irdela potrebne določbe za javno upravo glede uporabe zakona o ločitvi cerkve od države. Zakon bo v uradnem listu priobčen kozcem prihodnjega tedna.

Panamski kanal.

WASHINGTON 8. Zbornica poslancev je dovolila nujen kredit v znesku 11 milijonov dolarjev za gradajo panamskega kanala.

Angleška ministerska kriza.

LONDON 8. »Times« piše: Kakor se ališi se je Campbell Bannerman konečno odločil, da ostane voditelj spodnje zbornice, dokler mu to dovoli njegovo zdravje in njegove moči. Vled tega sklepa, je opustil nado, da bi sestavil tako ministerstvo, ki bi zedinilo vse liberalne talente izvzemši Earla of Rosebery. Nepsredna posledica tega je, da je Edvard Grey odklonil vprejeti kako ministersko listaico.

Nobleva premija.

STOKHOLM 8: Kakor se govori, dobi Noblevo premijo za fiziko Leonard, profesor na Kieleskem vseničilišču, premijo za kemijo pa Adolf Baeyer, profesor na monakovskem vseničilišču.

Dogodki na Ruskem.

Novi moskovski generalni guverner.

BEROLIN 8. Glasom poročila iz Petrograda preko Eydtkuhna, je admiral Dubalov imenovan generalnim guvernerjem v Moskvi.

BEROLIN 8. Glasom poročila dospelga iz Petrograda preko Eydtkuhna, se zdi, da bo kmalo konec štrajka, to pa vled posebnega vedenja vlade in vled dejstva, da se je zveza počtaih in brzojavnih uradnikov pridružila svetu delavske deputacije, kar je med štrajkovci provzročilo raspor. Tega mneja je bil včeraj tudi ministerski svet, ki je sklenil, da ne odobri zveze počtaih in brzojavnih uradnikov.

Petrograjski poštni ravnatelj je ukazal 200 poštnim uradnikom, da se izele iz svojih stanovanj, ki jih imajo v počtnem poslopu ter je odpustil iz službe 328 poštnih uradnikov in 800 pismonošev. Pismonoše bodo vee tako zopet vsprejeli, uradnike pa le, ako bodo zato prošili in ako niso na štrajku preveč kompromitirani. Dae 6. decembra je en del uradnikov zopet šel na delo. Firski poštni in brzojavni uradniki so kategorično odkonili, da bi se pridružili ruskim delavcem.

Podrobnosti o umorstvu na generalu Saharovu.

BEROLIN 8. »Berliner Mittagzeitung« poroča iz Petrograda: Revolucijonarua stranka je nad generalom izrekla smrtno sodbo, ker je ukazal, da se da uporne kmete po staroruskem običaju pretepsti in nato ustreliti. Ženski člen stranke je bil izvoljen, da izvrši smrtno kazen nad Saharovom. Ženska je bila lepa in mlada, prišla je v stanovanje generalovo in je zahtevala, da ga vidi. V trenutku, ko je Saharov prišel iz svoje sobe, je z revolverjem trikrat ustrelila nanj. Vsi strelci so ga zadeli v glavo in umrl je v nekoliko minutah. Morilka je bila povsem miraa ter je bila odvedena v zapor.

BEROLIN 8. O umorstvu na bivšem vojnem ministru Saharovu, ki ga je izvršila nezna ženska, poročajo še iz Saratova: Morilka je izjavila, da je izvršila sločin na ukaz letečega bojnega oddelka socijalno-revolucijonarnega odbora. General Saharov se je bavil s preiskovanjem agrarnih nemirov v saratovski guberniji, pri čemer so ga spremljali guverner in kozaki. V raznih krajih so sklicali

skupaj kmete. Guverner je vprašal vsakega posebej: »Se li priznavaš krivega ropa in počiganja?« — »Ne, ekscelencia«, so odgovorili skoraj vsi vprašanci. — »Kozaki naprej!« se je nato glasilo, ki so tudi izvršili svoj poziv. Izlasti strogo se je postopalo v Hovančinu. Tukaj je bilo pretopenih in zaprtih 33 kmotov, med temi mnogo starcev. Generalni ediant Saharov ni bil sicer prisoten na ekscelenciji, pač pa je bil daleč samo 100 korakov v hiši vsakega župana.

ZAHVALA.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so izkazali pokojnemu

Remec Valentinu

c. kr. pošt. podur.

zadnjo čast, se iskreno zahvaljujemo. V prvi vrsti pa slav. voj. veteranskemu društvu, sdrugom pokojnika in dijakom, ki so ga spremljali k zadnjemu počitku.

V TRSTU, dne 9. dec. 1905.

Žalujoči ostali.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odrasčene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetic s trakovki in napisu.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Patentovani divan-postelja Mahnich

odlikovan v Florenciji 1905 se zlato kolajno in nagrado.



je edini divan, ki služi ob jednom tudi za posteljo se žimnico in podglavjem in **neobhodno** potreben onim družinam, ki imajo malo stanovanje.

Plačevanje na obroke.

Anton Mahnich, ul. Sv. Ivana 10.

ALBERT BROSCHE

Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.

Trgovina s kozuhovino in kapami.

odlikovan na rastavi v Trstu

Velika zaloga kozuhovine in čipk (kap) za civiliste in vojaje.

Sprejema poprave z največjo točnostjo in skrbnostjo.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tosa št. 52. A (nasproti hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (Selske postelje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načelih.

Ilustrovan cenik brezplačno in brezno.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.



Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevall.

I. SERRAVALLO

Trst.

Sprejema vloge: na knjižice po 3 3/4% obresti, na tekoči račun po 3 1/2% obresti z odpovedjo 8 dni, na žiro račun 3 1/4% brez odpovedi do K 40.000, za večje zneske pa se je treba glede odpovedi sporazumeti.

Vse vloge se potrdijo v tozaevnih knjižicah.

Izdaja nakaznice na vsa glavna tržišča monarhije in in tuzemstva in dovoljuje kredit proti dokumentom ukrajanja.

„JADRANSKA BANKA“ v TRSTU.
ulica Nicoló Macchiavelli 26.
 eskomptuje menice, daje predujme na vrednostne papirje kakor tudi na blago, ležeče v javnih skladiščih.
 Preskrbuje vsa borzna naročila najhitreje in najvestneje pod kulantnimi pogoji.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, devize, inozemski zlati in srebrni denar ter bankovce, vnovčuje kupone in izžrebane vrednostne papirje pod najugodnejšimi pogoji.

Posreduje in konvertira hipoteke pri prvih hipoteknih zavodih pod najugodnejšimi cenami.

MALA OZNANILA.

Podpisani priporočajo svojo
NOVO PEKARNO
IN SLADČIKARNO
 pri Sv. Jakobu
 istrska ulica 12 (zraven sl. šole).
 Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. **Pastriža točna.**
Benedikt Suban

MIRODILNICA
Henrik Bonetta
 ul. Carradori 18 (vogal Goppa)
 Specializirana navadnih in medicinskih drog, barv, pokostil, lakov, škrob, čepcev, naravnega in parfumnega mila, petroleja, spirita (žeste) za gorila. — Barvilo za čiščenje vina.
 Nizke cene.
 Prodaja na debelo in drobno

Iv. Kopač
 svečar v Gorici
 priporočajo priznana najboljša in najcenejša
voščene sveče
 Cenik brezplačno in franko.

Gospica želi sprejeti službo blagajničarke v Trstu, Ljubljani ali kje na deželi. — Naslov pove upravištvu „Edinosti“.

HENRIK GIBERTI
Trst
 Prvi pooblaščen zavod za posredovanje, koncesioniran z odlokom št. 29460/III s tarifo potrjeno po Visokem e. kr. namestništvu. Usposobljen zavarovalni agent in upravitelj hiš in zemljišč na podlagi koalesije št. 14245 mestnega sveta v Trstu.
 Zavod se bavi z naslednjimi strokami:
 1. Daje posojila osebam proti in brez jamčenja;
 2. Daje posojila proti zalogi vrednostnih papirjev;
 3. Daje posojila proti intabulaciji na nepremičnine;
 4. Kupuje, prodaja, odstopuje, izmenjava dolgov, hipotekarne kakor osobne.
 5. Kupuje, prodaja in menjava posest a, dvorea, poslopja in druge nepremičnine;
 6. Sprejema upraviteljstvo hiš in zemljišč po pogodbi;
 7. Posreduje v vseh vejah zavarovanja;
 8. Daje pojasnila v vseh slučajih tličočih se zavarovanja.
Pisarna
 v ulici **Vincenzo Bellini 13, I. nadstr.**
 Telefon N. 1567.

Za božično in novoletno darilo!
Čudo v ceno!
 500 komadov samo za gold. 1.85.
 Ena krasna zajamčeno dobro idoča precizijska ura na 36 urni tek s pozlačeno verzičo 1 krasna špila s ponar. biseri, kravato, 1 pozlačen prstan s ponar. kamnom za gospode ali dame, 1 krasna garnitura gumbov iz 3%, double zlata za manšete, ovrtnik in prsa, 6 platnenih žepnih rut, 1 jako lepa žepna pisalna oprava, 1 krasno žepno ogledalo v škatljici z glavnikom, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 vez. beležnica, 12 razglednic slavnih umetnikov zadnjega stoletja, 72 angl. pisalnih peres in 395 raznih reči, ki so v hiši neobhodno potrebne. Vse skupaj z uro, ki je sama toliko vredna, stane le gold. 1.85. Pošilja na povzetje ali predplačilo.
H. SPINGARN, Krakov št. 43.
 Kdor naroči 2 zavitka, vdobi v dar 1 lep žepni nožič na dve rezili, pri več kot 2 zavitkih se priloži vsakemu po 1 tak nožič. Za kar ne ugaja se denar takoj povrne.

Dr. S. Sterger,
 e. kr. zdravnik v Ljubljani, je v kloroznih slučajih in pri okrevajočih otrocih z najboljšim vspehom rabil
železnato vino
G. PICCOLIJA, dvornega založnika
 Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.
 Polliterska steklenica velja 2 kroni in se vnanja naročila točno izvrše.

Ivan Suban

TRST ulica Chiozza 33. TRST
 Velika zaloga svežega štajerskega masla, navadnega masla I. vrste po K 216 klg. centrifugirano maslo za čaj po K 270 ne izpod 5 kilogr. Sladki muškat v boteljkah od 1 litra po 96 stot. Velika zaloga suhega in svežega sadja. O priliki praznikov se vdobijo: zajci, kljunači, koštruni itd. blago vedno sveže.
 Na zahtev se pošlje cenik.

Authorised School of Languages
 učni moderne živče jezike od profesorjev dotičnega materinega jezika. Trgovinska korespondenca. Kombinirana metoda. Brezplačna pojasnila daja autorizovana šola za učenje jezikov za odrasčene in otroke v Trstu, ulica Nuova št. 11, II. nadstr.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih priprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati n česar — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi.
 — Družba pletilnih strojev za domače delavce —
Thos H. Whittik & Co.
 PRAGA, Petrákové náměstí 7-156 — TRST, ulica Campanile 13-156.

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.
 Nad 100 sob. — — — — — Komfort prve vrste.

Ulica Arcata šte. 9 (vogal ulice Sapone)
Zaloga moških oblek
FRAN KALASCH
 Zimska suknja od K 21—50. Ranglan, površniki, jopiči podšiti s ovrtnikom od astrakane K 13, ravnotaki pelušasti K 15 od samega astrakana K 27.
POSEBNOST: črne obleke z 1 in 2 prsi od K 31—46. Velik izbor hlač, močnih delavskih hlač po K 4, zimskih srajc, srajce od bombaža, srajc spodnjih hlač od fuštanja. belih srajc itd.
Ulica Arcata šte. 9 (vogal ulice Sapone)

C. VECCHIET
ZLATAR
TRST - Corso šte. 47 - TRST
 Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur.
 Kupuje ali zamenja staro zlato in srebro z novimi predmeti.
 Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstno zlatenino, srebrnino in žepne ure.
 Cene zmerne.

POPOLEN IN BOGAT IZBOR
oblek, sukenj, ulstrov, površnikov, ranglan, kostumov in kožuhov
 po izredno ugodnih cenah
 v velikem skladišču
ALL'UNIVERSO
 trg Carlo Goldoni šte. 1

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovidnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
 Vsak član ima po preteku petih let pravo do dividenca.

„Slavija“
 vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386 80 K. izplačane odškodnine: 82.737.159 57 K.
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vsakozni slovaško-narodno upravo.
 Vsa pojasnila daje:
 Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavarovalnica za zavarovanje proti ognju išče izurjene potovalce
 Reflektanti naj svoje ponudbe oddajo administraciji lista »Edinost«.

Nova prodajalnica klobukov David Osmo
 v ulici **Barriera vecchia št. 5.**
 Velik izbor klobukov, lastne delavnice, raznovrstnih kap za moške in ženske.
 Brez konkurenčne cene.

Stavbinski materijal
 kakor korce, vsakovrstno opeko, pesek, apno, živo in ugašeno, se dobiva po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence, pri trvdki

Belli & Corsi
 ulica **Economio št. 12 (stari mlin)**

Novo zalogo POHIŠTVA
 solidnega, elegantnega in po ceni ima **Viktor Vosilla**
 ki je bil 25 let pri trvdki Italia Rafael. **Piazza Lipsia.**

Doge za parkete
 hrastove ali jelove prve vrste prodaja pod jamstvom po tovarniški ceni **Zaloga lesa-Miclavez**
 ulica **Fonderia št. 7**

Pekarna, sladčičarna in tovarna biškotov Vinko Škerk
 TRST — ulica **Acquedotto št. 15** — TRST
Filijalka v ulici Miramare št. 13
 Raznovrsten kruh, moka prvih tovarn, sprejema naročbe na najljubše pecivo ter dostavlja kruh na dom. Za obilen obisk se topla priporočajo cenj. občinstvu.

Dobro znana zaloga manufaktur v partijah
 ki se je nahajala na Piazza nuova vogal ul. S. Caterina št. 8 se je preselila dne 24. avgusta v ravnoisto ulico št. 1, zraven „Kavarne Metropole“ (vogal Corso).

Kovaška mehanična delavnica
 livarna kovin, zavod za niklovanje, pozlačevanje, posrebrnje, vokaloinjenje in pocinjenje.
VIKTOR FANO
 ulica **R. Zovenzoni št. 4**
ZALAGA PRVE TRŽAŠKE TVRDKI

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8
 Izbor drog, barv, čepcev, pokostil, parfumov, fin. mlie. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljenege sirupa tamarindo, malinovca itd. itd.

Priporočam svojo novo zalogo pohištva
 vsake vrste in po nizki ceni **Andrej Gulič**
 TRST — ul. **Torrente 34** — TRST

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najkrajnje. Uživa najboljši slova, koder postuje.
 Dovoljuje v čistega dobička izdatne podpore v narodne in občukoristne zadeve.